

Z první ruky

zpravodaj společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.

Léto 2018

Kvalitní pitná voda z čisté přírody Beskyd a Jeseníků

12 | PITNÁ VODA

8 | KVALITA VODY

Jak pracují vodárenské laboratoře

14 | INVESTICE

Stavební sezóna v plném proudu

Vážení čtenáři,

Léto je v plném proudu a s ním také doba prázdnin a dovolených. Pro nás jde také o období, kdy se kromě plynulého a bezproblémového zajištění našich hlavních činností – tedy dodávek pitné vody a odvádění a čištění vody odpadní – intenzivně koncentrujeme na investice do infrastruktury, případně na nezbytné opravy.

Stavební sezóna je v plném proudu a my musíme ve spolupráci s dodavatelskými projektantskými a stavebními firmami udělat vše, co je v našich silách, abychom měli do zimy hotovo a zvládli vše podle našich plánů. Až se nás pak zima zeptá, co jsme dělali během roku, budeme se moci s čistým svědomím ohlédnout zpět.

Letos plánujeme do vodohospodářské infrastruktury investovat více než půl miliardy a do oprav alokovat více než dvě stě milionů korun. Celkem jde tedy o tři čtvrtě miliardy. Abychom vše zvládli tak, jak jsme si naplánovali, musíme každodenně řešit provozní problémy, které při stavbách mohou nastat

od primární práce projektantů, přes stále složitější administrativu a legislativu až po vlastní stavební fázi, kdy firmy v době ekonomického růstu bojují s nedostatkem kapacit, ale především kvalifikovaných lidí.

Dokončili jsme řadu významných projektů z loňského roku, jako je například modernizace kalového hospodářství naší největší beskydské úpravy vody v Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí, a zahájili řadu nových. Rozhodli jsme se například za více než 120 milionů korun rekonstruovat technologii a systém řízení ve stejné úpravně.

Pevně věřím, že se nám podaří vše zvládnout tak, jak jsme si naplánovali. V důsledku z toho budou mít užitek všechny strany – od našich odběratelů přes životní prostředí až po naše zaměstnance.

Hezké letní dny!

Ing. Anatol Pšenička
generální ředitel

Obsah

- 3 **Aktuálně**
Setkání se starosty
- 4 **O nás**
Proběhla valná hromada
- 5 **O nás**
Publikována pololetní zpráva
- 6 **Zaměstnanci**
Vodárenský den na Hlučíně
- 7 **Region**
Kohoutkový inspektor v akci
- 8 **Laboratoře**
Sledujeme kvalitu vody
- 12 **Panorama**
Naše provozy z ptáčích perspektiv
- 14 **Investice**
Stavební sezóna v plném proudu
- 19 **Ekologie**
Nové osvětlení šetří elektřinu
- 20 **Plaveme v tom spolu!**
Další ročník grantů
- 21 **Lidé**
Péče o zdraví zaměstnanců
- 22 **Zaměstnanci**
Vodárenští motorkáři v terénu

Z první ruky

Vydává

SmVaK Ostrava a.s., 28. října 1235/169,
709 00 Ostrava-Mariánské Hory

šéfredaktor: Mgr. Marek Síbrt

předseda výkonné redakční rady:

Ing. Anatol Pšenička

redakční rada: Ing. Milan Koníř, Ing. Petr Šváb

grafická úprava: Tripy.cz

kontakt: marek.sibr@smvak.cz
evidenční číslo MK ČR E 22377

Starostové pozitivně vnímají práci SmVaK

Starostové zhruba čtyřiceti měst a obcí, kde poskytují služby SmVaK Ostrava, se zúčastnili každoročního setkání, které pro ně zástupci vodárenské společnosti připravili v jednotlivých částech moravskoslezského regionu (Novojičínsko, Opavsko, Karvinsko a Frýdecko-Místeko). S výjimkou Nového Jičína, kde akce proplatba DPH za 2Q/2018 v Karviné a Frýdku-Místku, Úpravna vody Podhradí).

Během setkání vyslechli prezentaci generálního ředitele Anatola Pšeničky hodnotící rok 2017, ale také popisující plány a vize do dalšího období. Technický ředitel Martin Veselý vysvětloval investiční politiku společnosti a plány v oblasti obnovy vodohospodářské infrastruktury pro následující roky.

Pochvala SmVaK Ostrava

Starostové pozitivně hodnotili změny, k nimž v SmVaK Ostrava došlo v uplynulých letech především z hlediska větší otevřenosti a lepší komunikace s municipalitami. Zástupci obcí vyjádřili spokojenost především s tím, že v porovnání s minulostí lépe funguje koordinace stavebních akcí obou stran. To v důsledku vede k finančním úsporám a menšímu zasahování do kvality života obyvatel. Podle starostů v současnosti vodárenská společnost lépe naslouchá jejich požadavkům a dokáže nacházet oboustranně přijatelná řešení každodenních problémů. Zástupci obcí také chválili přístup zaměstnanců jednotlivých provozů při řešení běžných každodenních problémů v daných lokalitách.

Cesta z města

Klíčovou oblastí debaty byla oblast rozvoje vodohospodářské infrastruktury ve městech a obcích, kde je plánována výstavba domů. Starosty zajímalo, zda je vodárenská společnost připravena zajistit odpovídající dodávky pitné vody, případně prodloužit kanalizační síť i do těchto okrajových a odlehlých míst. Především starostové menších obcí popisovali velký zájem lidí o výstavbu domů v čisté přírodě (především podhůří Beskyd) mimo velká sídla. S tím souvisí řada developerských projektů, které se připravují. Ty s sebou také zvýšené nároky na administrativu ze strany obcí, v některých případech nutnost měnit územní plány, překonávat byrokratické bariéry při zajišťování různých povolení, ale také vybudovat kapacitně odpovídající infrastrukturu pro větší počet obyvatel.

Řada starostů projevila zájem o prodej nebo převod formou daru okrajových částí vodárenské infrastruktury v jejich obcích do rukou SmVaK Ostrava. Podle nich jde sice v současné české společnosti o poli-

ticky citlivé téma, ale uvědomují si, že provozování majetku ve větším celku přináší vyšší efektivitu.

Legislativní novinky

Řešila se také problematika legislativy, kdy v dané době směřovala do senátu po schválení v poslanecké sněmovně novela vodního zákona. Jednou ze zásadních změn má být od roku 2021 zpřísnování nakládání s odpadními vodami v místech, kde není vybudována kanalizace, majitelé domů jsou odkázáni na decentralizovaná řešení. Novela zároveň přes řadu debat povoluje i nadále čištění odpadních vod z průmyslových podniků v čistírnách vodárenských společností.

Řada starostů připomněla skutečnost, že letos na podzim se konají komunální volby, v nichž se již nebudou o svou pozici znovu ucházet. Podle nich je největší překážkou pro efektivní veřejnou správu na úrovni měst a obcí stále více se komplikující administrativa a byrokracie, která zabírá stále větší podíl času při starosti o život v municipalitách.

Proběhla valná hromada SmVaK Ostrava

Valná hromada společnosti, která se konala 22. května, mimo jiné schvalovala výsledky roku 2017, volila nové členy dozorčí rady a představenstva a rozhodovala o rozdělení loňského zisku

Spoločnost v roce 2017 investovala 526 milionů korun, do oprav infrastruktury směřovalo dalších 212 milionů korun, což představuje meziročně více než třetinový nárůst. Podle plánu financování obnovy infrastruktury s výhledem do roku 2025 se bude objem prostředků určených pro modernizaci a rozvoj infrastruktury v dalších letech kontinuálně zvyšovat. Firma v roce 2017 dokončila významnou modernizaci strojně-technologického zařízení největší úpravný pitné vody v Podhradí u Vítkova, letos mimo jiné odstartuje rekonstrukce největší beskydské úpravný vody v Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí za téměř 130 milionů korun.

SmVaK Ostrava v roce 2017 vyrobily 60,04 milionu kubíků pitné vody, což s ohledem na předcházející období představuje mírný pokles (o 1,5 milionu kubíků). Spotřeba pitné vody na osobu a den fakturovaná domácnostem se meziročně snížila o jeden litr na 87 litrů.

Společnost provozovala 5 061 kilometrů vodovodní sítě, na kterou bylo prostřednictvím 133 tisíc přípojek napojeno zhruba

725 tisíc obyvatel. Dlouhodobě se daří snižovat ztráty ve vodovodní síti, které v roce 2017 činily 13 % - tedy zhruba o 4 % méně než je celostátní průměr.

SmVaK Ostrava provozovaly kanalizační síť v délce 1 844 kilometrů v 80 městech a obcích. Napojeno na ni bylo téměř 515 tisíc obyvatel. Čištění odpadních vod probíhalo v 68 čistírnách. Od začátku roku 2018 společnost provozuje kanalizační síť a čistírny odpadních vod také v Mostech u Jablunkova.

„V roce 2017 jsme dosáhli zisku před zdaněním 372,78 milionu korun. Celkové výnosy se nám podařilo navýšit o 8,6 milionu na 2,42 miliardy korun. Dosažené výsledky můžeme hodnotit jako příznivé. Bylo prodáno 33,26 milionu kubíků pitné vody pro konečnou spotřebu, za úplatu bylo odvedeno 28,1 milionu kubíků odpadních vod. Do vodohospodářských systémů dalších vodárenských společností bylo předáno 20,15 milionu kubíků pitné vody, z toho do vodohospodářského systému v Polské republice šlo o téměř pět milionů kubíků,“ vysvětluje generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Valná hromada schválila výroční zprávu a účetní závěrku za rok 2017, zvolila 13 (až na dvě výjimky staronových) členů představenstva a dva členy dozorčí rady.

Z čistého zisku vykázaného za rok 2017 rozhodla valná hromada o rozdělení jeho části ve výši 297,425 milionu mezi akcionáře jako podíl na zisku a převedení části ve výši 1,3 milionu korun na účet nerozděleného zisku minulých let.

Společnost v roce 2017 zaměstnávala více než 860 lidí a byla významným zaměstnavatelem v regionu, když prostřednictvím investic a oprav zprostředkovává práci stovkám lidí v dodavatelských organizacích.

„Intenzivně pracujeme na tom, aby byl náš přístup k zákazníkům co nejefektivnější. Od začátku roku 2017 jsme prodloužili denní dobu fungování zákaznické linky. V oblasti vyjadřování jsme zavedli automatizovaný nástroj, který umožňuje generovat stanoviska o existenci sítí již v den podání žádosti. Lidé dávají při komunikaci jednoznačně přednost moderním technologiím, které mohou obsluhovat z domova bez nutnosti navštěvovat zákaznická centra. I proto jsme se rozhodli vyvinout nový online nástroj, jehož prostřednictvím mohou potenciální klienti poptávat služby přes internet. První měsíce provozu ukázaly, že jde o krok správným směrem, a budeme tuto cestu oslovování zákazníků dále rozvíjet,“ říká Anatol Pšenička.

Pololetní zpráva: Cíle splněny

Společnost SmVaK Ostrava publikovala pololetní zprávu, která komplexně reflektuje její činnost a aktivity za prvních šest měsíců roku 2018

V průběhu sledovaného období bylo zajištěno plynulé zásobování pitnou vodou z centrálních i místních zdrojů. Ty vykazují dlouhodobě vysokou kvalitu a patří v tomto ohledu k nejlepším v naší zemi. Zajištěno bylo také plynulé odvádění a čištění odpadní vody při zachování všech požadavků legislativy.

Mírný pokles výroby

V prvním pololetí bylo vyrobeno 30,67 milionu pitné vody, což je o čtvrt milionu méně než za srovnatelné období předchozího roku. Oproti minulému období došlo k mírnému poklesu odběru vody u domácností o 42 tisíc kubíků, u ostatních odběratelů šlo o 100 tisíc kubíků. Objem vody fakturované konečným odběratelům činil 16,27 milionu kubíků, do dalších vodohospodářských organizací bylo dodáno jako voda předaná 10,4 milionu kubíků.

Mimo území České republiky (do Polska) bylo dodáno 2,5 milionu kubíků vody předané, pro Ostravské vodárny a kanalizace činil celkový objem dodávek 5,5 milionu

kubíků, společnosti Vodovody a kanalizace Přerov bylo distribuováno více než milion kubíků pitné vody.

Ke konci června zajišťovala společnost provoz 5 070 kilometrů vodovodní sítě včetně 134 073 vodovodních přípojek, 370 vodojemů a 220 čerpacích stanic. Na vodovodní síti bylo odstraněno 1 378 poruch.

Společnost zajišťovala v prvním pololetí roku 2018 provoz kanalizační sítě v bezmála osmdesáti městech a obcích regionu v celkové délce 1 884 kilometrů, na kterou bylo prostřednictvím kanalizačních přípojek napojeno 506 487 obyvatel. Na kanalizační síti je v provozu 158 čerpacích stanic, v první polovině roku bylo odkanalizováno 13,76 milionu kubíků odpadní vody. Čištění odpadních vod probíhalo v 68 čistírnách odpadních vod (65 mechanicko-biologických a 3 mechanických). Jejich celková kapacita činí více než 271 tisíc kubíků denně. Od začátku roku provozují SmVaK Ostrava kanalizaci a čistírnu odpadních vod v Mostech u Jablunkova.

Hospodaření dle plánu

Celkové výsledky hospodaření, kterých společnost za sledované období dosáhla, lze podle zprávy charakterizovat jako příznivé. Tržby za vlastní výrobky dosáhly 1,185 miliardy korun, což je o 26,7 milionu

více než ve srovnatelném období minulého roku. Zisk před zdaněním dosáhl 216,8 milionu korun. Pozitivně lze hodnotit meziroční zvýšení tržeb ve stavomontážní činnosti o 7 milionů korun.

V roce 2018 plánuje společnost investovat 530 milionů korun, za první pololetí bylo takto vynaloženo 145 milionů korun. V druhém pololetí půjde o 385 milionů. Nepoměr mezi oběma polovinami roku je obvyklý s ohledem na začátek stavební sezóny na jaře a její plný rozjezd především v letních měsících.

Společnost zůstává s více než 860 pracovníky významným zaměstnavatelem v Moravskoslezském kraji.

SmVaK Ostrava v TV Polar

Několik pořadů týkajících se problematiky vody a společnosti SmVaK Ostrava přinesla v uplynulém období moravskoslezská TV Polar.

Ekonomickému pořadu Chytrý region poskytl poslední květnový den rozhovor ředitel Ostravského oblastního vodovodu SmVaK Ostrava Jiří Komínek. Popsal historii i současnost fungování páteřního výrobního a distribučního systému pro zásobování vodou v regionu - Ostravského oblastního vodovodu. Zaměřil se také na to, v čem je systém unikátní z hlediska možnosti manipulačních opatření, jimiž je v případě potřeby možné řešit

problémy se zdroji v různých částech kraje. Tato flexibilita a robustnost se ukázala jako silná stránka systému například v suchém roce 2015 a na začátku roku 2016. Celý pořad najdete na www.polar.cz v sekci Archiv pořadů.

24. dubna se EKO magazín stejnojmenné televize věnoval komplexní modernizaci centrálního dispečinku SmVaK Ostrava, která za více než osm milionů korun proběhla v roce 2017. Tento centrální mozek vodárenství v Moravskoslezském kraji je klíčovým informačním, komunikačním a řídicím centrem, jehož prostřednictvím je díky využití nejmodernějších informačních technologií monito-

rován, řízen a usměrňován chod vodovodní a kanalizační soustavy SmVaK Ostrava. Díky projektu byla posílena provozní odolnost dispečinku, který zůstává funkční i při výpadku datového centra, nebo nedostupnosti pevné a mobilní sítě. Zaměstnanci mohou i při havarijních situacích řídit distribuci pitné vody v regionu. Pořad najdete na výše uvedené internetové stránce.

22. května se EKO magazín zabýval problematikou kvality vody ve studních a nutností pravidelně sledovat a vyhodnocovat její parametry odborníky v laboratořích – například ve společnosti Aqualia infraestructuras ingeniería.

Vodárenský den se vydařil!

Stejně jako v uplynulém roce připravila vodárenská společnost pro své zaměstnance, jejich rodiny a přátele den s atraktivním sportovním, hudebním a společenským programem, kdy se mohli mimo práci dobře pobavit.

Po velmi teplém týdnu si počasí s těmi, kdo plánovali v sobotu 2. června vyrazit do areálu hlučínské Štěrkovny, trochu pohrálo. Ještě v poledne – dvě hodiny před začátkem akce – v Hlučíně vydatně pršelo a konání Vodárenského dne SmVaK se zdálo být v ohrožení. Úderem jedné hodiny se ale počasí umoudřilo, díky teplu kaluže rychle vyschnuly a mohlo se začít slavit. Ti, kdo se nejistým výhledem počasí nenechali odradit, určitě nelitovali.

V letošním roce bylo pro děti připraveno ještě více atrakcí a zábavy než loni. Děti, ale i dospělí mohli jezdit koni nebo poníkovi. Baviči ze spolku Cirkus trochu jinak učili zájemce cirkusové dovednosti a akrobatické kousky. Novinkou byla možnost projížďky na atypických a bláznivých kolech. Přístupné byly kolotoče, nafukovací hrady a další nafukovací atrakce.

Malovalo se na obličej, v areálu byla herní plocha s holandským billiářem a dalšími dřevěnými hrami pro děti i dospělé. Pro děti i dospělé byly do programu

zařazeny vodní atrakce na přilehlém jezeře (vodní skútr, šlapadla, projížďky na lodkách). Lidé také mohli využít beachvolejbalové kurty nebo vedlejší hřiště na petanque.

Anděl v Hlučíně

Hned na začátku vystoupil držitel Ceny Anděl 2017 pro nejlepšího interpreta David Stypka se svou kapelou Bandjeez. Spolu s ním část koncertu odehrály bývalé nebo současné studentky základní umělecké

školy v Hlučíně ABS Strings. Vodaři měli unikátní příležitost si jako vůbec první publikum tuto zajímavou kombinaci dvou hudebních těles poslechnout.

Bluesovým vystoupením vodaře pobavil Petr Džetro Ritzka, představila se revivalová kapela Faul. Jako poslední a vrchol hudebního programu zahrála také hard-rocková kapela Dr Hekto, v níž zpívá a hraje na basu zaměstnanec SmVaK Ostrava Marek Sváček.

Vodaři při oslavách Dne Země

Zaměstnanci SmVaK Ostrava v Novém Jičíně, Kopřivnici a Bílovci letos přispěli k tomu, že v těchto městech úspěšně proběhly oslavy Dne Země.

Na Masarykově náměstí v Novém Jičíně při akci, kterou pořádalo Středisko volného času Fokus Nový Jičín, předvedli zaměstnanci provozu kanalizačních sítí speciální čisticí mechanismus CASK s recyklací (na podvozku MAN se speciální nástavbou KAISER) a monitorovací kamerový komplet používaný k revizím stokových sítí.

„Akce se vydařila, bylo patrné, že především pro technicky zaměřené školáky byly přistavěné technologie, a to, co v reálném

provozu dokážou, zajímavé,“ hodnotil vedoucí provozu kanalizačních sítí pro Nový Jičínsko a Opavsko Zdeno Lopusný, který zastoupení vodárenské společnosti na akci organizačně zajišťoval.

S pozitivními ohlasy se setkaly také návštěvy vodojemů a čistírny odpadních vod v Bílovci/Velkých Albrechticích ze strany žáků místní základní školy. Ti ocenili nejen zajímavost předvedených provozů, ale také povstavitel výkladu a vstřícnost našich kolegů.

Hned čtyři kopřivnické základní školy navštívily čistírnu odpadních vod SmVaK Ostrava ve městě. Například z jedné z nich dorazilo více než 70 žáků devátých tříd.

„Chtěl bych poděkovat všem našim zaměstnancům, kteří se na organizaci akcí ke Dni Země především pro žáky základních škol podíleli. Je důležité, abychom s vysvětlováním toho, jak se máme chovat odpovědně ve vztahu životnímu prostředí, abychom ho zatěžovali během svého života co nejméně, začali co nejdříve. A čistírny odpadních vod jsou pro to ideální místo. Začít můžeme například tím, že budeme dětem říkat, co do odpadu v domácnosti nepatří a jaké problémy nám nevhodné předměty nebo látky při čištění působí. Ony tak vlastně můžou usměrňovat své někdy neodpovědné rodiče,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Kohoutkový inspektor SmVaK opět v akci

Žáci a studenti dostali vysvědčení a poslední den letošního školního roku vyrazil znovu do regionu Kohoutkový inspektor SmVaK, aby zjistil, které podniky v regionu jsou k zákazníkům vstřícné v podávání pitné vody z veřejné vodovodní sítě.

Za svou vstřícnost obdrželi zástupci restaurací, kaváren, hotelů a barů kromě nálepky *Podáváme vodu z kohoutku* také sadu džbánů a sklenic s logem vodárenské společnosti, do kterých mohou kvalitní pitnou vodu servírovat. Jen během července se do projektu zapojilo 40 podniků v regionu.

Společnost SmVaK Ostrava odstartovala projekt v létě 2015 a každý rok během letních prázdnin inspektor vyráží do terénu v Moravskoslezském kraji znovu. Letos má v plánu navštívit zhruba 100 podniků.

„Do projektu bylo na začátku letošního léta zapojeno zhruba 70 podniků v Moravskoslezském kraji. To, že inspektor objel v uplynulých letech trojnásobný počet zařízení, ukazuje, že podávání pitné vody z kohoutku zákazníkům v našem kraji stále není zcela obvyklé. A to je škoda. Uvidíme, jak se situace během uplynulých dvanácti měsíců změnila. Pevně věřím, že k lepšímu, protože pitná voda

v regionu vykazuje díky zdrojům v čisté beskydské a jesenické přírodě a sofistikovanému způsobu její úpravy a distribuce vysokou kvalitu,” říká generální ředitel společnosti SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Princip projektu spočívá v osobních návštěvách a rozhovorech s majiteli jednotlivých podniků. Vodárenská společnost chápe, že kohoutková voda nemusí být v podnicích poskytována bezplatně, protože s její přípravou a servisem na stůl zákazníka je spojena řada úkonů a práce personálu. Navíc voda jako nejcennější surovina má svou hodnotu. Proto není podmínkou pro ocenění to, aby dostávali návštěvníci kohoutkovou vodu zdarma.

Pro porovnání: za litr vody z kohoutku v regionu, kde působí SmVaK Ostrava, zaplatí zákazníci zhruba osm haléřů, třetinková lahev neperlivé vody se prodává v podnicích za zhruba třicet korun.

„Cílem zůstává vysvětlovat lidem a provozovatelům podniků, že tato praxe není výjimkou, ale standardem v jiných evropských zemích zcela běžným. Lidé si postupně zvykají na to, že kohoutkovou vodu díky její kvalitě pijí stále více. Myslím, že obava provozovatelů podniků týkající se snížení tržeb není na místě. Když jdete na pivo nebo víno, nedáte si místo něj přece vodu z kohoutku, stejně jako nevynecháte kvůli kohoutkové vodě oběd nebo kávu po něm,” vysvětluje Pšenička.

Nová auta s novými polepy!

Dvanáct nových aut různých typů a značek, které pořídila na konci loňského roku a v první polovině toho letošního SmVaK Ostrava, je vybaveno jak bezpečnostními polepy v podobě reflexních pruhů, tak marketingovým sdělením, kdy nabízíme služby společnosti ve stavomontáži. Reklamní sdělení tak nese sedm vozů Dacia Dokker Van, dvě auta Citroën Jumpy a po jednom autě Volkswagen Caddy a Iveco Daily z novojičínského střediska vodovodů a střediska kanalizací.

„Musíme se poohlížet po obchodních příležitostech také tam, kde není naše podni-

kání regulováno ze strany státních organizací, jako je tomu u vodného a stočného pro dodávky pitné vody a odvádění a čištění vody odpadní. K tomu musíme hledat cesty, jak naše potenciální zákazníky oslovit. Auta,

s nimiž se lidé v regionu každodenně setkávají, jsou přesně takovým nosičem, aby naše sdělení směřovalo k co největšímu množství potenciálních klientů. Tentokrát jsme se zaměřili na služby ve stavomontáži, v dalším období se zaměříme na další oblasti, jako jsou třeba napouštění bazénů autocisternou, dodávka pitné vody na společenské a kulturní akce, nebo likvidace odpadních vod z žump a septiků,” vysvětluje firemní strategii generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

V podobně zacílených marketingových aktivitách bude společnost pokračovat i v dalším období.

Budme hrdí na kvalitu vody v našem regionu!

Magazín Patriot, jehož zpravodajství o dění v moravskoslezském regionu můžete sledovat na www.patriotmagazin.cz, přinesl rozhovor s vedoucí laboratoří Aqualia infraestructuras inženýring. Tato společnost analyzuje kvalitu pitné vody, ale také odpadních vod z provozů společnosti SmVaK Ostrava. Rozhovor si můžete přečíst v kompletní verzi.

M A G A Z Í N
PATRIOT

Ceny vody, vlastnická struktura vodárenských společností, spolehlivost dodávek v souvislosti se suchem nebo povodně a budování často kontroverzně přijímaných protipovodňových opatření (výstavba nádrže Nové Heřminovy v našem regionu) jsou nejčastějšími tématy mediální i společenské diskuze o pitné vodě.

Poněkud se zapomíná na to, že jde o nejcennější surovinu a málo se ptáme na to, jakou vodu pijeme, jaká je její kvalita, jak ji můžeme sledovat a na co bychom si v souvislosti s tím měli dát pozor.

Jak je to tedy s parametry a kvalitou vody, kterou konzumujeme v regionu? Jak se v jednotlivých částech kraje může lišit? Jak se kvalita kontroluje a jaké parametry musí pitná voda splňovat? Na co si dát pozor v případě, že využíváme pro svůj dům, chalupu nebo chatu vlastní zdroj vody v podobě studny? Na tyto otázky a řadu dalších jsme se ptali vedoucí laboratoří společnosti Aqualia infraestructuras inženýring Lucie Chlebkové.

Kdo určuje, jaké parametry pitná voda musí mít? Jak je jejich dodržování kontrolováno?

Pro kvalitu pitné vody a pro teplou vodu jsou vyhláškou č. 252/2004 Sb. stanoveny hygienické limity. Vyhláška zároveň udává četnost a rozsah kontroly jejich dodržování. Tento předpis je zároveň v souladu s evropskou směrnicí, která definuje parametry kvality pitné vody určené pro lidskou spotřebu. Kontrola se týká chemických, fyzikálních i mikrobiologických vlastností pitné vody.

Dle platné legislativy musí provozovatel vodovodní sítě zajistit provádění rozborů u laboratoře, která je držitelem osvědčení

o akreditaci, nebo autorizace či osvědčení o správné činnosti laboratoře. Například v případě SmVaK Ostrava jde o naši společnost, v případě OVAK v krajské metropoli o jejich vlastní laboratoře. Menší vodárenské společnosti nebo města a obce, které si vodohospodářskou infrastrukturu provozují samy, pochopitelně laboratořemi s potřebnými certifikacemi nedisponují a musí vše řešit tak, že se obrátí na externí organizace, které jim analýzu připraví.

Každý rok musí mít vodárenská společnost plán, kolik základních a kolik rozšířených kontrolních odběrů provede. Existuje přesný harmonogram, kdy a kde se budou vzorky odebírat. Například v síti SmVaK Ostrava se minimálně polovina odběrných míst každoročně obmění. Seznam odběrných míst je zasílán ke schválení na krajskou hygienickou stanici.

Jak se lidé dozvědí, že je kvalita vody, kterou pijí, odpovídající?

Zhruba 90 % lidí v České republice je zásobováno vodou z veřejných vodovodů, zbývajících 10 % obyvatel je závislých na vodě z veřejných nebo domovních studní. Další zhruba pětina obyvatelstva používá vodu ze studní na chalupách, chatách o víkendech a na dovolené.

Takže začneme u těch 90 % procent. Informace o kvalitě vody vodárenské společnosti pravidelně zveřejňují na svých internetových stránkách. Například největší vodárenská společnost v regionu – SmVaK Ostrava – tyto základní kvalitativní parametry vody aktualizuje na týdenní bázi. Jednotlivé ukazatele jsou řazeny podle úpravny, kde se pitná voda vyrábí, ale také podle zásobované oblasti. Každý spotřebitel se tak může přesvědčit, že předepsané

parametry jsou dodržovány a ubezpečit se o vhodnosti a bezpečnosti konzumace dodávané pitné vody.

Potřebné informace najdete také na webu společnosti OVAK, která provozuje vodovodní síť v Ostravě. Ta sice ve více než 60 % využívá vodu z úpraven zmiňovaných SmVaK Ostrava, kterou dále distribuuje po městě sítí pronajatou od města, ale má také svoje podzemní zdroje. Jejich kvalitativní parametry jsou poněkud jiné – jde o tvrdou vodu s vyšším obsahem minerálů.

Co se týče lidí, kteří pijí vodu ze studní. Těm můžu jen doporučit, aby nepodceňovali pravidelné laboratorní kontroly vody, kterou konzumují. Teď po konci zimy a tání sněhu to bude platit o to víc.

Pro nás laiky. Jaký je rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou, když jste toto rozlišení zmínila?

Zjednodušeně řečeno voda pocházející z povrchových zdrojů, v našem regionu především z údolních nádrží Morávka, Šance a Kružberk je měkká. Pochází ze srážek a je mineralizovaná pouze v malé míře. Oproti tomu voda z podzemních zdrojů, kterou pijí například lidé v části Ostravy, ale třeba také obyvatelé Krnova, je středně tvrdá až tvrdá. Tvrdost totiž způsobují minerály v horninách, jimiž voda prochází. Vlastně jde o soli vápníku a hořčíku. Nevýhodou některých sloučenin ve vodě z podzemních zdrojů je to, že například uhličitany se srážejí a vytvářejí tak vodní kámen, který nás může trápit v rychlovarných kon-

vicích nebo pračkách. Celkovou mineralizaci vody si v poslední době nechávají testovat i zákazníci, jejichž koníčkem je domácí výroba piva. Tvrdá voda je například vhodná k výrobě tmavých piv, méně mineralizované vody zase pro kategorie piv zvaných Pale Ale, tedy světlých svrchně kvašených.

Jakým způsobem je kontrolováno, že jsou zmiňované kvalitativní parametry dodržovány?

Kontrola kvality vody ve vodárenském procesu začíná přímo na jeho počátku, když přiteče surová voda ze zdroje do úpravy pitné vody, a pokračuje po celé cestě pitné vody až do kohoutku odběratele.

Naše laboratoře fungují, kromě centrální akreditované laboratoře v Ostravě – Mariánských Horách, v největších úpravárenských provozech společnosti SmVaK Ostrava. Zjednodušeně řečeno se ve zdejších úpravkách upravuje pitná voda pro většinu obyvatel regionu – tedy pro okresy Karviná, Opava, Frýdek-Místek a Nový Jičín. Tato voda je dodávána také do Ostravy a na hranicích města předávána společnosti OVAK, která zajišťuje provoz vodohospodářské infrastruktury v krajské metropoli. Částečně voda z úpravy v Podhradí v Vítkova (z vodního díla Šance) zásobuje také Přerovsko. Voda z Nové Vsi u Frýdlantu (z vodního díla Šance) pak směřuje mimo jiné do příhraniční části Polska – hornického města Jastrzębie-Zdrój.

Dobře. Pojďme postupně. Začneme ve zmiňovaných úpravkách vody.

Základním předpokladem pro výrobu kvalitní pitné vody je vždy jakost zdroje. Surová voda z něj následně prochází několikastupňovým technologickým procesem úpravy, přičemž biologové denně odebírají vzorky a kontrolují, zda byly z upravované vody odstraněny nežádoucí organizmy. Tedy trochu odborněji řečeno, sledujeme případné biologické oživení vody.

Kontrola kvality vody začíná hned při přítoku surové vody z nádrže do úpravy pro někoho možná trochu překvapivě. Zajišťují ji pstruzi, siveni a podobné typy ryb citlivé na kvalitu vody a přítomnost ropných, toxických nebo jiných látek. V případě, že by ryby v akváriu zareagovaly, začaly hromadně umírat, obsluha provozu okamžitě přijímá potřebná opatření a je nucena úpravnu odstavit.

Je dobrým znamením, že k tomu prozatím za více než 50 let existence centrálních úpraven Ostravského oblastního vodovodu nikdy nedošlo.

Stejně pohotově probíhají provozní rozborů v laboratořích v areálech úpraven v Podhradí a Nové Vsi, aby mohli technologové v případě potřeby okamžitě reagovat. Máme tedy přesný přehled o tom, jaká kvalita do úpravy přitekla a jaké jsou její parametry, když ji opouští.

Co konkrétně v laboratořích na úpravkách vody sledujete?

V první řadě jde o biologické oživení vody. Denně se setkáváme v surové vodě se sinicemi a řasami, které mají svou výjimečnou roli, protože v potravním řetězci stojí nejnižší. Ke svému přežití potřebují pouze anorganické sloučeniny uhlíku, kyslíku, vodíku, dusíku, fosforu, síry a sluneční záření. Velmi početnou skupinou přítomnou ve všech povrchových zdrojích jsou například jednobuněčné roztoky s křemičitou schránkou na povrchu. Velmi početná je také skupina zelených řas, která zahrnuje několik tisíc druhů s velikostí od několika jednotek mikrometrů po kolonie dlouhé desítky centimetrů. Ve vzorcích se objevují s větší intenzitou především v letních měsících.

Podle charakteristického pancíře, který zdobí a chrání jejich jednobuněčné tělo, jsou pojmenovány obrněnky. Jedná se o velmi různorodou skupinu, někdy s dravým způsobem obstarávání potravy, když svou

kořist umí doslova omráčit pomocí vymrštitelných tělísek. A mohla bych pokračovat.

Ano, sinice. O problematice sinic, kvůli kterým se není v létě možné v té a té oblíbené lokalitě koupat, jsme slyšeli všichni....

Jistě. Kvůli produkci toxinů a alergenů způsobují kožní onemocnění. Při přemnožení ve vodních nádržích tvoří tak zvaný vodní květ. Na rozdíl od dříve popsaných druhů nepoužívají k pohybu bičíky, ale disponují mechanismy, které jim umožňují přežít v poměrně extrémních podmínkách. Ve vzorcích z údolních nádrží se objevují především v létě, během úpravy vody bývají eliminovány.

Jak je to s přítomností popisovaných organismů v upravené vodě? Co říká legislativa a jaká rizika nám hrozí?

Pitná voda na výstupu z úpravy může podle české legislativy obsahovat až 50 mrtvých organismů v 1 mililitru vzorku, živý se v nich nesmí vyskytovat žádný. Metodika biologického rozboru spočívá proto v monitoringu každého jedince ve vzorku a jeho následném zařazení do biologického systému. Úpravy však obvykle dosahují nižších hodnot.

A co je třeba říct, česká legislativa je v evropském srovnání velmi přísná a lidé u nás obecně pijí velmi kvalitní vodu.

Jak probíhají kontroly při distribuci vody zákazníkům? Tedy na vodovodní síti v regionu?

Provádí se kontroly vody na řídicích vodojemech Ostravského oblastního vodovodu, dalších vodojemech v síti, na vytipovaných místech v síti a nakonec také na kohoutku odběratele. Takže se hypoteticky může stát, že pijete vodu, která byla předtím, než si ji pustíte z kohoutku, v síti pětkrát kontrolována z hlediska její kvality. Na vodovodní síti ve všech částech regionu se nejčastěji provádí dva typy rozborů. Může jít o rozbor krácený nebo úplný, ve kterém je voda testována na více než 90 ukazatelů. S pojmem krácený rozbor se můžeme setkat, pokud kolaudujeme stavbu rodinného domu s vlastním zdrojem vody a příslušný úřad tento typ méně rozsáhlého rozboru vyžaduje jako jednu z podmínek kolaudace. U obou typů rozborů jsou konkrétní parametry definovány platnou legislativou.

Zmíněné typy rozborů bývají ve vodovodní síti doplněny o další kontrolní rozbor podle potřeby technologa.

Jak probíhají kontroly u odběratelů?

Místa, kde analyzujeme kvalitu vody přímo z kohoutku odběratelů, jsou vybírána náhodně a pravidelně se obměňují, aby byl náš zásah co nejširší. Preferujeme ale místa, kde je zásobován větší počet obyvatel, jako jsou školy nebo úřady. Běžně se kontrolují základní chemické ukazatele jako pH, barva, zákal vody, ale i množství volného a celkového chlóru. Výsledky jsou velmi rychle k dispozici a mohou mnoho napovědět o stavu vodovodní sítě. Současně se také analyzují koncentrace železa, manganu nebo těžkých kovů společně

s bakteriálními indikátory, jejichž technologické lhůty sice nemůžeme urychlit, ale v hodnocení kvality pitné vody jsou nepostradatelné.

Všechny rozbor pitné vody odebrané u spotřebitelů, které udává provozovatelům infrastruktury zákon, jsou vkládány do centrálního systému hygienické služby jako orgánu ochrany veřejného zdraví s poetickým názvem PiVo, jehož správcem je ministerstvo zdravotnictví.

Co se stane, když zaznamenáte v kohoutku spotřebitele problém s kvalitou pitné vody?

První věc, kterou je třeba prověřit, je to, zda se problém netýká právě jen toho daného odběrného místa. Problém může spočívat třeba v tom, že voda má ve vnitřní instalaci velkou dobu zdržení, proto může být zakalená, obsahovat mikroorganismy, které mají ideální podmínky k množení. Vnitřní potrubí také může být ve velmi špatném stavu, to se nejčastěji promítne na zvýšené koncentraci železa. Výsledky rozborů tak nejsou příliš objektivní. Proto okamžitě provádíme kontrolní rozbor na dalším nejbližším místě v síti. Může jít o souseda nebo třeba hydrant. Teprve potom, kdybychom zjistili, že nejde o ojedinělý problém způsobený našim zákazníkem, musí vodárenská společnost přijmout opatření pro danou část sítě.

Dá se říci, zda a jak se kvalita vody, kterou v regionu pijeme během posledních desetiletí nebo let zlepšila?

Obecně můžeme říct, že od předlistopadové éry se kvalitativní parametry pitné vody v regionu prokazatelně zlepšily. Prvním důvodem je lepší stav životního prostředí a tím i vyšší kvalita surové vody, z níž se pitná voda vyrábí, druhým pak kontinuální zavádění moderních technologií úpravy, které jsou nutné pro splnění přísnějších předpisů české nebo evropské legislativy.

V průběhu uplynulých měsíců se v souvislosti se zdroji zásobujícími Plzeň, nebo také Prahu objevily informace o pesticidech ve vodě. Jak jsme na tom v našem regionu? Bojujeme se stejným problémem? Například úprava Želivka tuto skutečnost reflektuje a při modernizaci počítá s dalším stupněm v podobě aktivního uhlí, které pesticidy z vody odstraní...

Pesticidy se stanovují v podzemních i v povrchových zdrojích při úplných rozbo-rech v pitné vodě v úpravkách vody a ve vodo-vodní síti zásobované z těchto úpraven vod. Centrální zdroje Kružberk, Šance a Mo-rávka se nacházejí v horských oblastech s minimálním dosahem zemědělské činnosti, při které jsou pesticidy především využívány a mají významný vliv na kvalitu vody.

Výsledky stanovení pesticidů jsou v pří-padě zmiňovaných zdrojů dlouhodobě pod mezí stanovitelnosti jak v pitné vodě v úpravkách, tak v pitné vodě ve vodo-vodní síti, a to ve všech třech centrálních zdrojích a úpravkách. Žádná opatření, je-jichž cílem by mělo být snížení obsahu pesticidů ve vodě, tedy nejsou nutná.

Kontrolní stanovení pesticidů jsou v pitné vodě ve vodovodní síti prováděny také or-gány ochrany zdraví - krajskými hygienic-kými stanicemi. Všechna kontrolní stano-vení jsou v případě oblastí, kam dodává pitnou vodu společnost SmVaK Ostrava, dlouhodobě pod mezí stanovitelnosti.

Takže v tomto ohledu mít obavy nemusíme.

Zmiňovala jste na začátku deset pro-cent populace, která odebírá vodu ze studní. Na co je třeba si dávat největší pozor?

Lidé pravidelný monitoring kvality vody ve studních podceňují. Správná péče o ni přitom může předejít zdravotním kompli-

kacím z nežádoucích látek, které v ní mohou být přítomny. Není odpovědné spoléhat pouze na naše smysly, které ne-jou v řadě případů schopny na rozdíl od laboratorních analýz přítomnost nevhod-ných látek ve vodě zachytit.

S příchodem jara by měli majitelé studní provádět nejen jejich pravidelné čištění a údržbu, ale také věnovat pozornost kon-trole kvality alternativních vodních zdrojů v odborných laboratořích.

Analýza dokáže díky chemickým a mi-krobiologickým parametrům vody odhalit zdroje znečištění přírodního původu, ale i chemické kontaminace ze zemědělství a průmyslu. Na základě výsledků je možné navrhnout opatření, která pomohou k do-sažení vyhovující kvality vody. Aspoň jed-nou za rok by si lidé měli nechat kvalitu vody odborně zkontrolovat. Začátek jara je v tomto ohledu nejlepší období.

Jaké jsou nejčastější kvalitativní problémy u vody ze studní?

Kvalita vody ve studních se mění v závi-slosti na klimatických faktorech, jako jsou například tání sněhu, povodně, nebo na-opak dlouhodobý nedostatek vody. Zá-sadní roli také hraje to, v jakém prostředí se studna nachází. Například, jsou-li okolo pastviny s dobyt看, hrozí kontaminace vody, když déšť spláchne pastviny. Přítom-nost žump nebo septiků v ochranném pásmu studny může zase negativně ovliv-

nit nejen výskyt bakterií fekálního původu, ale i chemické parametry vody. Když spláchne déšť hnojiva ze zemědělských ploch, může se to na kvalitě vody v okol-ních studních negativně projevit zvýšenou koncentrací dusičnanů.

Dalším častým problémem je zvýšená koncentrace některých kovů, velmi často železa a manganu, které mohou mít původ v geologickém nadloží. Tento problém je řešitelný prostřednictvím kvalitní filtrace. Při využití filtrů je nutné dbát na pravidel-nou údržbu a výměnu filtrů tak, jak udává výrobce. V opačném případě se mohou filtry zanášet, přestanou plnit svou funkci a jsou živnou půdou pro mikroorganismy, které mají negativní vliv na kvalitu vody. A samozřejmě bychom měli vždy přemýšlet nad tím, jaký výrobek si kupujeme, a ověřit si jeho účinnost a parametry.

Základním předpokladem pro to, aby byla kvalita vody ve studni vyhovující, je také zdravotní nezávadnost použitých ma-teriálů při stavbě studní, vrtů a rozvodů vody.

Pojďme skončit jako správní patrioti regionálně. Můžeme uvést nějaké srovnání ve smyslu, jakou vodu pijí lidé v našem regionu v porovnání se zbytkem země?

Myslím, že v tomto ohledu můžeme být patrioty naprosto po právu. V moravsko-slezském regionu pijeme – vzhledem ke své pozici mluvím logicky především o lo-kalitách zásobovaných SmVaK Ostrava - jednu z nejlepších vod v zemi. Kvalita vody z centrálních zdrojů je velmi vysoká, což sa-mozřejmě usnadňuje její úpravu a má pozi-tivní vliv na výsledek.

Když se procházíte v Beskydech napří-klad nad Morávku, vidíte, že nad nádrží ne-probíhá prakticky žádná aktivita, která by mohla zdroj negativně ovlivňovat. Žádná soustředěná zástavba, žádná intenzivní ze-mědělská činnost, žádný průmysl. V přehradě je fakticky první voda. Ta, která naprší. To platí i pro řadu lokálních zdrojů například v Beskydech na Třinecku.

Samozřejmě situace u každého zdroje je jiná. Například nad Kružberkem a Slezskou Hartou je osídlení hustější, protože je nad nimi město Bruntál.

Ale obecně můžeme říct, že na kvalitu vody, kterou ve většině míst našeho regi-onu pijeme, můžeme být bez přílišného pocitu namyšlenosti nebo výlučnosti hrdi.

Letní svítání a stmívání

Úpravná vody Nová Ves je největší úpravnou SmVaK Ostrava v Beskydech. Byla uvedena do provozu v roce 1969, plně dokončena v roce 1973. Kapacita je 2 200 litrů za sekundu. Zdrojem surové vody je údolní nádrž Šance na Ostravici. Pitnou vodou zásobuje téměř 60 měst a obcí na Frýdecko-Místecku, Karvinsku, Novojičínsku, částečně Ostravsku a také v příhraniční části Polska (Jastrzębie-Zdrój).

Úpravná vody Podhradí je největší úpravnou SmVaK Ostrava s maximální kapacitou 2 700 litrů za sekundu. Byla vybudována v letech 1954–1962. První pitná voda byla dopravena do Ostravy v prosinci 1958. Zdrojem surové vody je údolní nádrž Kružberk a výše položená Slezská Harta. Dvě symetrické linky mají dohromady 26 filtračních jednotek o celkové ploše 1872 m². Zásobuje významnou část Moravskoslezského, ale také Olomouckého kraje. V letech 2015–2016 prošla významnou modernizací strojního a elektrotechnického zařízení.

í u největších úpraven

Stavební sezóna v plném proudu

SmVaK Ostrava letos investují do obnovy a rozvoje vodohospodářské infrastruktury 530 milionů korun, další desítky milionů směřují do oprav. Celkem bude do modernizace a rekonstrukcí infrastruktury, technologií a zařízení alokováno tři čtvrtě miliardy korun. Následující strany se věnují nejzajímavějším, nejvýznamnějším a nejnákladnějším projektům v jednotlivých oblastech, kde nejvýznamnější moravskoslezská vodárenská společnost působí.

SmVaK Ostrava investovaly do infrastruktury od roku 1995 více než 10,5 miliardy korun. Z dlouhodobého hlediska investice rostou, od roku 2008 se drží objem prostředků nad půlmiliardou ročně. Další miliardy za posledních dvacet let směřovaly do oprav.

Významné stavby v Opavě

Největší investiční akce za téměř 40 milionů probíhá na Krnovské ulici

V oblasti rekonstrukcí vodovodní sítě v Opavě letos proběhnou tři významné stavby za celkem 37 milionů korun. V Krnovské ulici, kde bude za 23 milionů modernizován vodovod, bude obnovena také kanalizace a související infrastruktura za téměř 16 milionů korun.

„Důvodem rekonstrukce litinového páteřního řadu a navazujících litinových rozvážecích řadů a propojů z období 1950 – 1976 je plánovaná rekonstrukce povrchu Krnovské ulice ze strany ŘSD,“ popisuje technický ředitel SmVaK Ostrava Martin Veselý.

Stavba je technicky a časově rozdělena na dvě etapy. V první proběhne rekonstrukce vodovodního řadu v délce 1316 metrů. Téměř 1200 metrů bude provedeno v materiálu tvárná litina s vnitřní výstýlkou otevřeným výkopem. Bezvýkopově zatažením vložky bude modernizováno 120 metrů potrubí pod kruhovým objezdem a 26 metrů propojů.

Rekonstruován bude dále vodovodní řad v délce 170 metrů v materiálovém provedení tvárná litina s vnitřní výstýlkou. Vybudováno bude 27 metrů nového vodovodního řadu z vysokohustotního polypropylenu.

V druhé etapě dojde k rekonstrukci vodovodního řadu v délce 23 metrů v materiálovém provedení tvárná litina s vnitřní

vystýlkou. Modernizováno bude také 265 metrů řadu a souvisejícího propoje také z tvárné litiny s vnitřní výstýlkou. Tato etapa bude realizována v koordinaci s plánovaným budováním kanalizace a následnou úpravou povrchů ze strany města.

Další projekt za více než 7,5 milionu je připraven na léto v části Kateřinky v Ratibořské ulici a na Kolofíkově nábřeží. Modernizací za sedm milionů projde vodovod také v ulicích Fügnerova, 28. října, Kořeného a Vítečkova v Kateřinkách.

Rekonstrukce kanalizací

Důvodem rekonstrukce a opravy kanalizace v Krnovské ulici je špatný technický stav stávajících stok, včetně nevyhovujících revizních šachet, a plánovaná rekonstrukce povrchu komunikace ve správě Ředitelství silnic a dálnic ČR. Stavba kanalizace bude realizována v koordinaci s rekonstrukcí vodovodu a rekonstrukcí povrchu komunikace ve správě ŘSD. Klasickým výkopem bude rekonstruováno 426 metrů kanalizačních stok, 12 revizních šachet, připojeno bude 71 kanalizačních přípojek. Bezvýkopovou technologií (zatažení inverzního textilního rukávce – vložky – do stávajícího profilu stoky) bude opraveno 93 metrů stoky a připojeno 11 kanalizačních přípojek.

Dva kilometry vodovodu ve Fulneku bezvýkopovou metodou!

Více než 20 milionů korun investují SmVaK Ostrava ve fulnecké části Stachovice do nového vodovodního řadu. V Odrách se modernizuje vodovod za více než čtyři miliony

Díky novému řadu z tvárné litiny, který nahradí současné ocelové potrubí, dojde ve Stachovicích k zlepšení kvality pitné vody pro odběratele. Současný řad musel být pravidelně odkalován, aby voda nevykazovala zvýšený obsah železa. Vliv na kvalitu vody měla také doba zdržování vody v potrubí v závislosti na velikosti profilu potrubí a množství odebrané vody. Nový řad je budován bezvýkopovou metodou, která je rychlejší, ekologičtější a méně ovlivňuje kvalitu života lidí v místě stavby.

„Modernizujeme 2058 metrů ocelového vodovodního řadu. Jsou použity bezvýkopové metody řízeného horizontálního vrtání, kterou budeme stavět 985 metrů od přívodního řadu z vodojemu Stachovice směrem na Fulnek, a reliningu, kdy bude v délce 1071 metrů do současného potrubí zataženo potrubí z vysokohustotního polyetylenu,“ říká technický ředitel společnosti SmVaK Ostrava Martin Veselý.

Součástí stavby je také přepojení 60 přípojek na nové potrubí a výměna tří kovových přípojek. Po dobu provádění reliningu je lokalita zásobována prostřednictvím suchovodu. Práce začaly v půlce května, hotovo by mělo být do konce roku.

Modernizuje se i v Odrách

Za více než čtyři miliony korun je rekonstruován litinový vodovodní řad také v sou-

sedních Odrách na Masarykově náměstí, který byl vybudován v polovině 70. let minulého století. Nové potrubí v délce 427 metrů je z tvárné litiny.

„Více než stopadesátimetrový úsek budujeme bezvýkopovou metodou - takzvaným crackinglem. Ten spočívá v tom, že do původního potrubí, které bude současně rozrušeno, zatahneme nové potrubí s vnějším ochranným obalem z cementové malty. Zbývající část rekonstrukce je provedena otevřeným výkopem. Při provádění stavby bezvýkopovou technologií zajišťujeme zásobování lokality pitnou vodou prostřednictvím suchovodu,“ popisuje Veselý.

Přepojeno na nové potrubí bude také 28 vodovodních přípojek. Hotovo by mělo být do konce léta.

Akce probíhá v koordinaci s městem, které v lokalitě obnovuje zpevněné plochy.

Na Opavsku se modernizuje!

Stavební sezóna modernizace vodovodů letos vypukla například v Hájí ve Slezsku, Klokočově, Malých Hošticích, Vítkově, Hradci nad Moravicí nebo Velké Polomi

Nejen v Opavě na Krnovské ulici probíhá letos na Opavsku rekonstrukce infrastruktury pro dodávky pitné vody. S novou stavební sezónou se rozeběhla řada staveb také v menších obcích a městech v regionu. V řadě z nich (Klokočov, Háj ve Slezsku) skončily rekonstrukce do prázdnin. Například v Malých Hošticích se finišovalo na konci května.

V Malých Hošticích v Bezručově ulici bylo rekonstruováno téměř 300 metrů litinového vodovodního řadu z konce šedesátých let minulého století včetně přepojení 18 vodovodních přípojek za 2,7 milionu korun. Jedním z důvodů rekonstrukce byl záměr města Opava provádět v lokalitě po vrchové úpravy místní komunikace.

Modernizuje se také ve Vítkově na Budišovské a Oderské ulici, kde proběhla výměna 685 metrů ocelových rozváděcích řadů za potrubí z tvárné litiny s vnitřní výstelkou. Stavbu bylo potřeba koordinovat

se Správou silnic Moravskoslezského kraje, která se rozhodla rekonstruovat komunikaci II/442. V ní je infrastruktura pro dodávky pitné vody umístěna. Akce za téměř šest a půl milionů korun finišovala na začátku léta.

V Hradci nad Moravicí v ulicích Zámecká a Městečko proběhla rekonstrukce litinových rozváděcích řadů z počátku sedmdesátých let minulého století kvůli jejich nevyhovujícímu technickému stavu a zvýšené poruchovosti. Potrubí bylo také vzhledem k silné inkrustaci vzhledem k aktuálním potřebám také kapacitně i tlakově neodpovídající. Na daný vodovod je napojeno zhruba 500 obyvatel, dvě školy areál zámku a objekty občanské vybavenosti.

„Bylo rekonstruováno celkem 473 metrů řadu a související infrastruktury. Přepojíme například šestnáct přípojek. Stavba byla prováděna částečně otevřeným výkopem, částečně ale také bezvýkopovou technologií –

řízeným protlakem a berstliningem, kdy je nové potrubí zataženo do toho stávajícího, u něž současně dochází k jeho destrukci. Zhruba polovina potrubí bude z tvárné litiny s vnitřní výstelkou, polovina z vysokohustotního polyetylenu,“ vysvětluje technický ředitel SmVaK Ostrava Martin Veselý.

Akce vyjde na více než 5,3 milionu korun. Hotovo by mělo být o letních prázdninách.

Na začátku léta skončila také modernizace vodovodních řadů v Klokočově a v Hájí ve Slezsku v Sokolské ulici, kde byl rekonstruován litinový rozváděcí řad z padesátých let minulého století vykazující zvýšenou poruchovost. Investiční náklady modernizace úseku v délce 240 metrů představují téměř 1,4 milionu korun.

V Klokočově v lokalitě U kostela bylo zrekonstruováno 410 metrů ocelového vodovodu z druhé poloviny sedmdesátých let minulého století, který vykazoval zvýšenou poruchovost. Více než 120 metrů bylo provedeno bezvýkopovou technologií – reliningem, 230 metrů potrubí bude funkčně zrušeno. Náklady přesáhly milion korun.

Modernizujeme vodovodní sítě v hornickém regionu!

V Karviné, Petřvaldu, Rychvaldu, Havířově nebo v Orlové začaly na jaře stavební práce na rekonstrukcích vodovodních řadů

Stavby za desítky milionů korun, jejichž cílem je obnova vodovodní sítě a související infrastruktury, probíhají letos na Karvinsku. Například v Petřvaldu začala obnova 663 metrů ocelového vodovodního řadu za devět milionů korun, v Havířově bylo vyměněno 667 metrů potrubí za čtyři miliony korun. Obě akce skončí na konci léta.

Důvodem pro modernizaci ocelových vodovodních řadů v petřvaldských ulicích Závodní a J. Holuba je jejich poruchovost. Nahrazeny budou potrubím z tvárné litiny, které bude položeno otevřeným výkopem. Výjimkou je 77 metrů z vysokohustotního polyetylenu, které budou realizovány bezvýkopovou technologií řízeného vrtání pod komunikací ve Správě silnic Moravskoslezského kraje. Přepojeno bude také 18 plasto-

vých přípojek a vyměněny dvě ocelové přípojky. Hotovo by mělo být na konci léta.

V Havířově v ulicích Stavbařská, Zednická a U Lesa bude vyměněno litinové a polyetylenové potrubí, které vykazuje zvýšenou poruchovost kvůli nekvalitnímu trubnímu materiálu a zanedbání technologické kázně při výstavbě. Otevřeným výkopem bude provedeno 238 metrů potrubí, 429 metrů bude vybudováno bezvýkopově technologií řízeného vrtání, díky čemuž budou minimalizovány dopady na zpevněné plochy. Přepojeno bude 15 platových a vyměněno 10 kovových vodovodních přípojek. Hotovo by mělo být stejně jako v Petřvaldě na konci léta.

Hornická Orlová

Zajímavý projekt bude realizován také v Orlové v ulicích Klášterní a K Holotovci. V oblasti historicky negativně ovlivněné hlubinným dobýváním černého uhlí je nutné provést úpravy na vodovodní síti

kvůli zvýšenému obsahu železa, které je nutné řešit zvýšenou četností odkalování, v ocelovém potrubí z počátku sedmdesátých let minulého století. „Na vodovodní řad s délkou 2430 metrů je aktuálně napojeno jen několik domácností, proto ho nebudeme rekonstruovat v celé trase. Více než 2100 metrů bude zrušeno, modernizováno bude pouze 320 metrů potrubí a budou provedeny nezbytné úpravy pro zajištění provozování rekonstruovaného úseku,“ říká ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř. Náklady přesáhnou 2,3 milionu korun.

V karvinské části Ráj bylo do léta rekonstruováno 362 metrů ocelového vodovodního řadu z poloviny šedesátých let minulého století se zvýšenou dynamikou poruch. Nový řad je z vysokohustotního polyetylenu a byl vybudován bezvýkopovou technologií, která minimalizuje dopady stavby na povrch a kvalitu života obyvatel. Náklady dosáhly zhruba dvou milionů korun.

Dvacet milionů do čistírny v Orlové!

V lokalitě bude vybudována dešťová zdrž důležitá pro zachytávání vody při přívalových deštích a nádrž pro vyhnílý kal

Více než dvacet milionů korun bude letos směřovat na dvě stavební akce do čistírny odpadních vod v Orlové. Díky vybudování dešťové zdrže bude možné zachytit při přívalových deštích větší objem vody a následně ji vyčistit. Investice má tedy jednoznačně pozitivní vliv na životní prostředí. Díky vybudování linky zahuštění kalu a nádrže vyhnílého kalu bude umožněno efektivnější nakládání s touto surovinou.

Odpadní vody jsou v Orlové odváděny jednotnou kanalizací. To způsobuje problémy v okamžicích přívalových deštů, kdy do čistírny směřuje větší objem vody, než je její kapacita. Dochází tak k zatěžování vodoteče, kam voda odtéká. Díky vybudování vodní zdrže s objemem 875 kubických metrů bude možné tuto vodu v případě

prudkého deště zachytit a po jeho konci přecerpat do čistírenského procesu a vyčistit. Náklady přesáhnou 10 milionů korun, hotovo by mělo být do konce roku.

„Čistírna v Orlové také nemá v současnosti nainstalováno zahušťovací zařízení ke zkvallnění přebytečného kalu, který při čištění vzniká a následně je čerpán do vyhnívací nádrže. Kal produkuje bioplyn, který je následně ve větších čistírnách naší společnosti v kogeneračních jednotkách využíván k výrobě tepla a elektřiny. Například čistírna v Orlové je energeticky soběstačná z dvaceti procent,” říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlodka.

Během stavební akce za devět milionů korun bude vybudována linka zahuštění kalu s rotačním zahušťovačem a veškerou další technologii (vřetenové čerpadlo, čerpadlo zahuštěného kalu), upravena bude stávající čerpací stanice směsného kalu. „Vybudujeme také železobetonovou kruhovou homogenizační nádrž s objemem 50 metrů kubických s veškerým technologickým vybavením. Bude

mít průměr 3,6 metru a hloubku 5,5 metru. Kal bude do nádrže z uskladňovací nádrže čerpán novým čerpadlem,” vysvětluje Tlodka.

Co je kal

Kal je vodní suspence produkovaná v průběhu čistírenského procesu. Jeho složení je dáno složením odpadní vody a technologickými parametry procesu čištění. Odloučením volné vody gravitačním způsobem se kaly zahušťují. Zpracováváním organických kalů se kaly stabilizují. Stabilizace probíhá metanizací, kdy dochází k produkci bioplynu, k úbytku organické hmoty uvolněním velké části dusíku v plynné formě a uvolnění vody. Je snížen výskyt patogenních mikroorganismů. Dobře zpracovaný (vyhnílý) kal je nepáchnoucí, dobře odvoditelný a hygienicky nezávadný. Je používán jako hnojivo nebo kompost. Má koncentraci sušiny 25-30 %.

Václavovice budou mít zmodernizovanou čistírnu

Více než třináct milionů korun bude stát rekonstrukce čistírny ve Václavovicích na Frýdecko-Místecku

Čistírna ve Václavovicích vybudovaná na počátku osmdesátých let minulého století, která byla částečně rekonstruována před patnácti lety, prochází významnou modernizací. Doba provozu se odrazila na technickém stavu zařízení i stavební části, obnova je proto nezbytná. Hotovo by mělo být do konce roku.

Čistírna odpadních vod ve dvoutisícových Václavovicích má kapacitu pro vyčištění odpadní vody od 1600 obyvatel. Za rok dokáže vyčistit více než 101 tisíc metrů krychlových odpadní vody a do čistírny může maximálně přitéct až 25 litrů vody za sekundu.

„Vyměníme například čerpadla ve vstupní čerpací stanici, v srdci čistírny – tedy v aktivizační nádrži – budou umístěny nové aerační elementy, nahradíme a doplníme dmýchadla, v kalojemu vyměníme potrubí přebytečného

kalu, vnitřní potrubí i potrubí kalové vody,” říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlodka.

V dosazovací nádrži budou vybudovány nové nátoky z aktivizační nádrže, dovybaveny budou odtokové žlaby nornými stěnami a odtahem plovoucích nečistot. V oblasti systému řízení technologie provozu bude vyměněn a doplněn frekvenční měnič dmýchadel, měření hladiny ultra-

zvuku a měření koncentrace kyslíku v čištěné vodě.

Rekonstrukce a modernizace se dočká také stavební část provozu. Opraveny budou betonové konstrukce ve vstupní čerpací stanici, vyměněno bude zábradlí kolem nádrží, dveře v provozní budově a strojovně, opravena bude střecha na kalojemu stejně jako stávající zpevněné plochy v areálu.

Desítky milionů do vodovodů i kanalizací v Bohumíně

Největší stavby na vodovodní i kanalizační síti v Blatné ulici v části Skřečůň budou stát celkem dvacet milionů korun

Několik významných modernizačních akcí v odvodňovací infrastrukturu probíhá letos v Bohumíně. Kromě vodovodní a kanalizační sítě bude rekonstruována například kanalizační čerpací stanice, finance poplynou také do technologií v místní čistírně odpadních vod. Některé stavby budou dokončeny letos, další přejdou do další stavební sezóny. Jedním z cílů je koordinovat modernizaci v odvodňovací infrastruktury s plánovanými stavebními projekty města.

V Blatné ulici v bohumínské části Skřečůň dojde k modernizaci vodovodní i kanalizační sítě a související infrastruktury. Stavba je koordinována se záměrem města opravit místní komunikaci v oblasti.

Litínový vodovodní řad z počátku sedmdesátých let vykazuje zvýšenou dynamiku poruch. Potrubí v délce 611 metrů bude nahrazeno novým z vysokohustotního polyetylenu, připojeno bude také 35 plastových vodovodních přípojek. Náklady dosáhnou téměř 4,5 milionu korun.

Kanalizační potrubí v lokalitě z poloviny sedmdesátých let minulého století vede souběžně s vodovodním řadem. Technický stav potrubí odpovídá době jeho provozu, vykazuje proto známky koroze a opotřebení. Dochází k zaplavení potrubí balastními vodami a zeminou, což dále zatěžuje navazující stokovou síť. „Vyměníme zhruba 590 metrů stávajícího betonového potrubí, ale také patnáct revizních šachet. Zároveň zrekonstruujeme 56 kanalizačních přípojek v celkové délce 150 metrů s domovními revizními šachtami, které se nacházejí na veřejném prostranství,“ popisuje ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlodka. Náklady dosáhnou téměř 16 milionů korun. Hotovo by mělo být do konce roku.

Za dva a půl milionu bude rekonstruován také litínový vodovodní řad z počátku sedmdesátých let minulého století v Novém Bohumíně v Okružní ulici. Důvodem akce je zvýšená poruchovost potrubí a sou-

visející rekonstrukce kanalizace v místě. Téměř 160 metrů litinového potrubí bude vyměněno za potrubí z tvárné litiny s vnitřní výstelkou, připojeno bude také pět vodovodních přípojek. Hotovo bude do konce roku.

Ve stejné lokalitě bude modernizována kanalizace z konce sedmdesátých let minulého století, která vykazuje známky opotřebení v podobě koroze a netěsností. Náklady dosáhnou zhruba 4,8 milionu korun. Rekonstruováno bude 163 metrů stok a 60 metrů kameninových přípojek, vyměněno bude pět revizních šachet a rekonstruovány další tři domovní revizní šachty. Hotovo bude do konce roku.

Zahájena bude letos také výměna vodovodních řadů v Bohumíně – Záblatí v oblasti ulic Sokolská, Bezručova a Na Pískách z přelomu šedesátých a sedmdesátých let minulého století. Důvodem je především vysoká inkrustace potrubí, která způsobuje omezení kapacity sítě a nedostatečný tlak při zvýšených odběrech.

„Výměna potrubí navíc díky lepším tlakovým a průtokovým poměrům umožní napojení nových odběratelů v souvislosti s koncepcí rozvojových ploch určených pro vý-

stavbu obytných domů, jak plánuje město Bohumín,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Bude vyměněno 1800 metrů litinových řadů za potrubí z vysokohustotního polyetylenu, připojeno 76 plastových vodovodních přípojek a upravena navazující infrastruktura. Nové potrubí bude vedeno převážně ve stávající trase. Náklady přesáhnou 11 milionů korun. Stavba bude letos zahájena, pokračovat se bude v příštím roce.

V Revoluční ulici v Záblatí bude rekonstruována v letošním roce také kanalizace. Stávající kanalizační stoky a původní betonové revizní šachty vykazují známky opotřebení a koroze. Infrastruktura je tak zatěžována balastními vodami a pozvolným naplňováním zeminy do stoky. „Modernizováno bude 235 metrů kanalizace, připojeno 12 kanalizačních přípojek a sedm uličních vpustí, rekonstruováno bude 10 revizních šachet. Náklady přesáhnou šest milionů korun. Hotovo bude ke konci října,“ vysvětluje Tlodka.

V Bohumíně bude letos také rekonstruována technologie kanalizační čerpací stanice v Šunychelské ulici za osm milionů korun a hrubé předčištění v čistírně odpadních vod za téměř tři miliony korun.

Šest a půl milionu a 70 % uspořené elektřiny za osvětlení!

Šest areálů čistíren odpadních vod SmVaK Ostrava má nové osvětlení. Investice má pozitivní dopady v ekonomice i ekologii

Čtrnáct areálů čistíren odpadních vod SmVaK Ostrava posuzovali experti jako možné adepty na výměnu venkovního osvětlení. Na konec bylo vybráno šest z nich a společnost Siemens vyměnila venkovní osvětlení a související infrastrukturu v provozech v Havířově, Orlové, Třinci, Opavě, Frenštátu po Radhoštěm a Bílovci.

„Kritéria pro výběr byla jasná. Posuzovali jsme jednak technický stav infrastruktury, jako jsou osvětlovací tělesa, stožáry nebo kabelové rozvody, stranou samozřejmě nezůstala ani návratnost vložených prostředků, které dosáhly pro daný projekt téměř šesti a půl milionu korun,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Během projektu bylo vyměněno 221 osvětlovacích těles za nová LED osvětlení

s možností regulace světelného toku, proběhla výměna svorkovnic, včetně osazení rozvaděčů umožňujících nezávislou regulaci venkovního osvětlení z hlediska časového, tak i výkonového. Dále byla provedena výměna těch nosných ocelových sloupů venkovního osvětlení v případě, že vykazovaly zhoršený technický stav, ostatní stožáry byly sanovány protikorozií ochrannou. Umístění nových sloupů bylo optimalizováno vzhledem k umístění nových technologií v areálech.

„Jako teprve druhá vodárenská společnost u nás jsme držitelé certifikátu energetického managementu, který jsme na začátku června úspěšně obhájili a dosáhli pozitivního hodnocení ze strany nezávislé externí auditorské společnosti. Zavedli jsme také komplexní systém sledování dopadu činnosti na okolní prostředí z hlediska emisí skleníkových plynů. Detailně analyzujeme naši uhlíkovou stopu s cílem ji dále snižovat. Kvůli tomu realizujeme řadu dalších opatření. I k tomu

tento projekt přispěje, když jsme dokázali v šesti provozech čistíren odpadních vod doslova srazit spotřebu elektřiny potřebnou pro osvětlení o 70 % oproti původnímu stavu,“ popisuje Pšenička.

Úspěšné audity v SmVaK Ostrava

Na začátku června probíhaly ve společnosti externí audity. A nutno podotknout, že všechny přinesly pozitivní závěry a certifikáty byly obhájeny i pro další období.

Čtvrtého a pátého června proběhl druhý dozorový audit implementace normy ISO 50001 – Energetický management. „Audit týkající se našeho systému nakládání s energiemi probíhal na pracovištích správy společno- sti, kde byly kontrolovány procesy hospodaření s energií, jako jsou například evidence spotřeb všech druhů energií, sledování a vyhodnocování odchylek ve spotřebách energií, sledování energetické náročnosti hlavních procesů a evidence a vyhodnocování spotřeb pohonných hmot v auto-dopravě,“ říká vedoucí odboru správy majetku Richard Játí.

Auditoři navštívili čistírnu odpadních

vod v Opavě, kde pozitivně hodnotili přístup zaměstnanců k provozování čistírny s ohledem na dosažení snížení spotřeby energií. „V závěrečné zprávě k druhému dozorovému auditu refletovali posuzovatelé pozitivně především čtyři skutečnosti: způsob zpracování dlouhodobých cílů, zaměření se na další využitelnost kalu z čistírenského procesu z pohledu možného dalšího energetického využití, zlepšení hodnocení a předávání výsledků v oblasti hospodaření s energiemi a zlepšení metodiky hodnocení souladu na jednotlivých střediscích,“ popisuje Játí. Auditoři zároveň přišli s dvěma doporučeními ke zlepšení systému (zavádění dálkových opisů elektroměrů a systém uchovávání revizí vyhrazených technických nařízení).

„Výsledky auditu jsou pro nás celkově velmi pozitivní. Pozitivní závěry převážily nad doporučeními. Pozorovatelé refletovali, že v implementaci systému energetického managementu došlo v naší společnosti v uply-

nulém období jednoznačně k pozitivnímu posunu,“ uzavírá Játí.

Pochvala i doporučení

Šestého až osmého června probíhaly recertifikační audity systému řízení kvality, systému environmentálního řízení a systému řízení bezpečnosti práce. Auditoři navštívili Úpravnu vody Podhradí, čistírnu odpadních vod v Karvině a středisko vodovodních sítí spolu se skladem a zákaznickým centrem ve Frýdku-Místku. „Všechny certifikáty jsme úspěšně obhájili. Auditoři pozitivně refletovali pořádek v centrálním skladu ve Frýdku-Místku i dalších provozech, které navštívili. Ocenili vysokou úroveň bezpečnosti práce a zavádění nových technologií, jako je například ozonizace v provozu Úpravny vody Podhradí. Pozitivně se vyjádřili také k tomu, že jsme řadu papírových evidencí nahradili díky úsilí našeho odboru logistiky elektronickou formou,“ říká manažerka kvality Martina Javorková.

Zápolení mladých hasičů v Havířově

vodu je zapracovat na posílení kolektivní spolupráce v družstvech, prověřit manuální zručnost a fyzickou zdatnost soutěžících při překonávání jednotlivých překážek, ale samozřejmě také radost dětí z umístění, ale především samostatné účasti – možnosti být u toho,“ vysvětluje Potočková.

Díky zaměstnankyni SmVaK Ostrava Lucii Potočkové získalo Sdružení dobrovolných hasičů Havířov již podruhé podporu v grantovém programu pro aktivní zaměstnance Plaveme v tom spolu! na pořádání mezinárodní halové soutěže mladých hasičů.

V letošním roce proběhl již 29. ročník akce, která je zároveň neoficiálním mistrovstvím Čech, Moravy, Slezska a Slovenska. Pravidelně se účastní také závodníci z blízkého Polska.

Soutěž je rozdělena podle věku do dvou kategorií. V první závodili mladí hasiči narození v letech 2007 – 2011, v druhé pak ti, kteří přišli na svět v letech 2003 – 2007. V první kategorii letos zápolilo 30 a ve druhé 39 družstev. Maximální povolený počet 600 startujících tak byl opět – jak už je ostatně dobrou tradicí – naplněn.

Podle starosty SDH Havířov Ladislava Kotuly jsou dané závody výjimečné jednak tím, že se konají v zimě v hale, tedy mimo obvyklou sezónu hasičských sportů. Specifické jsou také tím, že poté, kdy je spuštěna možnost se do soutěže přihlásit, je kapacita

naplněna během několika hodin. Jde o největší závody svého druhu ve střední Evropě.

Lucie Potočková, díky níž organizace podporu ve vodárenském grantu získala, je aktivním členem sdružení již více než 12 let a pomáhá při organizaci akcí pro děti a mládež – tedy i při halové soutěži. Na té se organizačně podílí zhruba 40 členů SDH Havířov a 35 rozhodčích. Tato veškerá především víkendová aktivita je nepřekvapivě nehonoraná. „Cílem při tomto zá-

Dvacet podpořených projektů v roce 2018

V programu Plaveme v tom spolu! pro zaměstnance aktivní v neziskové sféře bylo letos rozděleno 200 000 korun. Jde již o třetí ročník programu, částka, která se pravidelně rozděluje, zůstává i tento krát nezměněna.

Pro rok 2018 přihlásili zaměstnanci do grantového programu 23 projektů s celkovým rozpočtem 1,8 milionu korun, přičemž na jejich realizaci žádali o příspěvek

zhruba 410 tisíc korun. Komise se nakonec rozhodla pro podporu 20 z nich. Je to důkazem toho, že si vodárenská společnost váží těch, kteří se ve svém volném čase a většinou bez nároku na odměnu věnují obecně prospěšným aktivitám, a uvědomuje si, že si tito lidé zaslouží ve svém snažení podporu. Jako obvykle i tentokrát necháváme čtenáře nahlédnout detailněji do zajímavých projektů.

PET lahve s minerálkou, nebo iontové nápoje s příchutí?

Jasným světovým trendem je omezování produkce a využívání plastových obalů, které mají negativní vliv na životní prostředí, a jejich nahrazování přírodně šetrnějšími materiály a prostředky.

Vysoce kvalitní lahve bez BPA

„Nakoupili jsme lahve Nalgene s objemem 1,5 litru. Jsou vyrobeny z materiálu odolného pro teplé i studené nápoje. Lahve jsou navíc označeny jako produkty BPA free. Co

stáhla z trhu kojenecké lahve obsahující BPA a také obaly potravin pro děti do tří let. Námi zakoupené lahve tuto látku neobsahují. To je další z jejich výhod,“ říká vedoucí oddělení logistiky SmVaK Ostrava Martin Kubina. Výrobce lahví původem z USA deklaruje, že jde o materiál odolný proti nárazům neabsorbující pachy. Po každém použití je vhodné lahev důkladně vypláchnout a vysušit. Lahev je možné mýt také v myčce na nádobí.

Zaměstnanci k lahvím nafasovali balení s dvaceti sáčky nápojů JuWik OVO se čtyřmi příchutěmi – jablko, černý rybíz, citrón a grapefruit. Složení nápojů plně odpovídá tomu, aby mohly být označeny jako ochranné pracovní nápoje. Distribuce probíhá přes sklady společnosti. Testování bude vyhodnoceno na podzim, následně se bude rozhodovat o dalším postupu. Jedno je jisté už teď, testující prokázali svůj vztah k životnímu prostředí, protože aktuálně za sebou nenechávají žádné prázdné PET lahve.

Vsouvislosti s touto skutečností začalo v SmVaK Ostrava testování se skupinou zhruba 200 zaměstnanců, zda by nebylo ekologické, ekonomické, pohodlnější a efektivnější vyměnit zmiňované minerálky sáčky s iontovými nápoji. Díky tomu by odpadla nutnost manipulace s minerálními vodami v PET lahvích mezi jednotlivými středisky a provozy společnosti, objem odpad by byl eliminován prakticky na minimum.

se pod těmito třemi písmeny skrývá? Jde o chemickou sloučeninu bisfenol A, který se používá při výrobě plastů potřebných ve stavebnictví, nebo medicíně, ale i v produktech přicházejících do kontaktu s potravinami nebo pitnou vodou. Bisfenol se může uvolňovat do jídla a pití, lze jej detekovat v krvi. To, zda je bisfenol pro lidský organismus toxický, je nadále předmětem řady výzkumů. Skutečností je, že se tato látka při testování ukázala škodlivá pro zvířata a Evropská unie dočasně

Chráníme zaměstnance při přisátí klíštěte!

Společnost SmVaK Ostrava objednala zhruba 300 souprav přípravku Antisept Juwim gel, který představují první pomoc proti infekci přenášené klíšťaty (encefalitida, borelióza a další). Využití a uplatnění těchto prostředků je podstatně širší a můžou být užitečné například při kousnutí či bodnutí jiným hmyzem. Účinnou látkou v roztoku je silně koncentrovaný jód.

Set je postupně umísťován ve všech autotech společnosti, aby ho v případě potřeby mohli zaměstnanci v terénu okamžitě použít a zabránit šíření infekce způsobené hmyzem.

„Velkou výhodou oproti ostatním antiseptickým preparátům je vysoká schopnost proniknout do tkáně, jak postiženého člověka, tak parazitů, které tím nejenom hubí, ale zabíjí přímo v jejich těle také infekci, kterou přenášejí,“ říká vedoucí oddělení logistiky SmVaK Ostrava Martin Kubina.

Kromě lahvičky speciálně upraveného silného dezinfekčního roztoku jodu určeného pro dezinfekci pokožky jsou součástí balení plastová pinzeta sloužící jako podběrátko na klíště a několik tyčinek s vatovými špičkami. Souprava obsahuje také hliníkovou tubu přípravku Juwim gel, který plní úlohu regeneračního prostředku při narušení kůže. Pomáhá při likvidaci infekce, osvědčil se také při ošetření vpichů a kousnutí způsobených bodavým hmyzem.

Společnost tím dokládá svůj odpovědný přístup ke zdraví zaměstnanců při napadení hmyzem. I podobná zdánlivě nepodstatná událost může mít nepříjemné zdravotní důsledky.

Aqua Riders na Jablunkovsku i v Polsku

Na Jablunkovsko a do příhraniční oblasti Polska vyrazili poslední dubnovou sobotu vodaři/motorkáři ze skupiny Aqua Riders. Ta sdružuje zaměstnance SmVaK Ostrava, jejichž srdce bije kromě péče o vodu také pro jízdu v jedné stopě. Vyjíždka začala v Jablunkově, odkud pokračovali účastníci k vodojemu Kotelnice – Závřší, kde seznámil motorkáře se systémem zásobování Jablunkovska pitnou vodou technik Ostravského oblastního vodovodu Roman Mazur, který z oblasti pochází a profesně v ní působí.

„Jemu patří naše největší poděkování, protože nám byl celou cestu průvodcem s bohatými znalostmi Jablunkovska, ale i oblastí za hranicemi v Polsku a na Slovensku. Po návštěvě vodojemu jsme jeli na návštěvu

úpravny vody v Dolní Lomné, kde jsme se seznámili s historií i současností fungování tohoto zařízení. Tento objekt se nachází v krásném horském prostředí, surová voda se do ní čerpá ze dvou vrtů, má kapacitu téměř šest litrů za sekundu a zásobuje kromě Městské Lomné také Jablunkov,“ říká Lumír Pavelek z Aqua Riders.

Dalším cílem bylo Moto Muzeum, které se nachází jako součást restaurace Rdzawe Diamenty, v polské obci Ustroń. „Část cesty jsme jeli přes Slovensko, potom Polskem přes Wislu až do cíle. Muzeum jsme našli snadno. Musím říct, že mé osobní obavy z osoby majitele a průvodce muzeem, byly po jeho prvních několika větách ty tam. Vyprávění bylo poutavé, vtipné a na všechny všetečné otázky měl okamžitou odpověď. Nakolik se jeho historky

zakládaly na pravdě, je těžké posoudit, ale zážitek to byl skvělý,“ popsal další průběh dne Pavelek.

Po návštěvě muzea část motorkářů směřovala k domovu, část skupiny pokračovala v objevování Polska. Akce se zúčastnilo na 16 motorkách 19 lidí. Podle zúčastněných šlo o krásný den strávený s partou skvělých lidí, kteří si rozuměli bez rozdílu věku, profese nebo pohlaví.

Nový život vybitým bateriím

Téměř dvě desítky nádob na zpětný odběr použitých baterií společností ECOBAT byly, nebo budou rozmístěny v lokalitách středisek, provozů nebo skladů SmVaK Ostrava. Do provozů byly umístěny menší nádoby, do skladů větší.

Projekt s názvem Ecocheese byl spuštěn společností ECOBAT v roce 2011 a nádob různých velikostí bylo bezplatně rozdáno již přes 150 tisíc. Cílem ekologického programu je naučit jednotlivce třídit použité baterie, které mohou získat díky svému složení další využití. Společnost zároveň disponuje více než 20 tisíci sběrnými místy (elektroprodejny, úřady a instituce, info-centra atd.), kam je možné vybité baterie

odnést. Z podniků a institucí si ECOBAT naplněné nádoby odváží.

Vyhozené použité baterie a akumulátory představují zátěž pro životní prostředí i lidské zdraví, protože se z nich na skládkách nebo ve spalovnách uvolňují například těžké kovy, jako jsou rtuť, nikl nebo kadmium, které mohou kromě ovzduší a půdy negativně ovlivnit také kvalitu povrchových i podzemních vod. Čím více baterií se podaří recyklovat, tím méně surovin bude navíc potřeba vytěžít k výrobě nových. Vodaři neváhají a chtějí ukázat, že jim není okolní prostředí lhostejné a místo vhození do odpadkového koše raději donesou použité baterie do práce k recyklaci!

Pozitivní zprávy

– poděkování zaměstnancům

Lidé umí ocenit fakt, když se setkají s tím, že ve společnosti SmVaK Ostrava pracují kvalifikovaní lidé, kteří řeší problémy zákazníků rychle, profesionálně a vstřícně. Následující emaily nám dělají radost.

Dobrý den,

Vaše firma v minulém roce provedla k mému domku napojení na vodu a místní kanalizaci. Teprve nedávno se mi podařilo vše v domku zprovoznit. Minulý týden jsme uspořádali kolaudaci a zároveň oslavu manželských šedesátých narozenin. Jsem již v důchodu a moc si pobyt v domku užívám.

Nedá mi to, a chtěla bych touto cestou poděkovat za dobře odvedenou práci. Za SmVaK byl vedoucím prací pan Lojkásek, samotný výkop provedla firma David Žiga. Zde bych chtěla vyvdihnout zejména citlivě provedený výkop mezi ovocnými stromky – všechny jsou v tomto roce plné ovoce – a dokonale zaasfaltovaný výkop vedoucí přes místní komunikaci.

Se srdečným pozdravem

Helena Popovová, Klimkovice

Dobrý den,

ráda bych se s Vámi podělila o zkušenost s jednáním s panem inženýrem Martinem Křivákem ze střediska vodovodních sítí Bílovec. Jeho aktivní přístup a účinná pomoc při zřizování vodovodní přípojky na katastrálním území Jistebníku mne potěšily. Je to radost vidět, když někoho práce baví. Na pana inženýra Křiváka mi to vidět opravdu je. Pro nás, zákazníky, je fajn, setkat se s takovým přístupem. Všechno důkladně připravené, pracovníci, technika, žádný problém. Děkuji.

Přeji pěkný den.

Jana Čopová

Dejte o sobě vědět ve světě vodarenstvi.cz

Vzdělávací a informační portál:
vše o nejcennější surovině na jednom místě

Nabídka spolupráce s portálem www.vodarenstvi.cz

KDO JSME?

- **Nejvýznamnější vodárenský server** v České republice nabízí spolupráci Vaší společnosti
- **Nezávislý zdroj informací a zpravodajství** o oboru obsahující sekce pro laiky, odborníky, techniky i management
- Přináší **každodenní zpravodajství** z České republiky i ze zahraničí
- **10 tisíc přístupů** měsíčně
- **Nová grafická i obsahová podoba** portálu od února 2017
- Portál s **podporou vodárenských společností a dalších oborových organizací** (SOVAK ČR a další) provozuje nezisková organizace zaměřující se na vzdělávání EduLudus (www.eduludus.cz)
- **Záběr portálu se postupně rozšiřuje** o další sekce
- Portál je **aktualizován na každodenní bázi** několika příspěvky

CO NABÍZÍME?

- Partneři mohou inzerovat formou **banneru s proklikem na vlastní korporátní nebo produktové stránky**
- Je možné zadávat **textovou placenou inzerci a PR články**
- Jako protiplnění server mimo jiné zveřejní **informace o novinkách, aktuálním dění nebo technických řešení partnerů**. Zasláné podklady jsou redakcí upraveny do novinářské podoby dle domluvy s klientem
- Ceny jsou stanoveny dle individuální domluvy v závislosti na dlouhodobosti kampaně, rozsahu inzerce a dalších parametrech
- Inzerce **jíž od 3 000 Kč za banner** měsíčně dle dohody
- **O vašich produktech, službách a aktivitách se dozvědi všichni, kdo působí v českém vodárenství, ale také laická veřejnost**

Nová možnost, jak vybírat ze služeb SmVaK Ostrava!

Vyplňte svůj požadavek v pohodlí domova od počítače!
Zbytek už vyřešíme společně!

Co hledat? 9 oblastí služeb, celkem 50 položek

Přípojky | Technické činnosti | Stavomontážní činnost | Vodárenské služby |
Vodoměry – výměna, odečty a poruchy | Kanalizační služby | Laboratorní služby |
Provozování infrastruktury | Prodej produktů a materiálů

Jak to funguje?

- Vyhledáte službu, která vás zajímá
- Vyplníte základní požadované údaje (nástroj vám pomůže)
- Ozveme se vám s návrhem řešení a rozpočtem
- Vaše žádost je nezávazná, nic nepodepisujete, neplatíte...

Nevíte si s vyplněním formuláře rady?

- Pomůžou vám vyškolení profesionálové na zákaznických centrech nebo bezplatné zákaznické lince SmVaK Ostrava!

Kde hledat? www.smvak.cz

SmVaK Ostrava jsou největší vodárenskou společností v Moravskoslezském kraji. Dodávají pitnou vodu více než jednomu milionu lidí. Odvádí a čistí odpadní vodu pro více než půl milionu lidí. Kromě hlavní činnosti společnost nabízí řadu dalších služeb souvisejících se starostmi o vodu.